

Vadovas**1.1. Taikymo sritis ir bendro pobūdžio informacija**

1. Šiame vadove numatytas vaizdo konferencijų įrangos naudojimas Europos Sąjungoje vykstančiuose tarpvalstybiniuose teismo procesuose. Jame aptariami organizaciniai, techniniai ir teisiniai vaizdo konferencijų technologijų naudojimo aspektai. Be to, jame nagrinėjimas įrangos naudojimas teismo salėse bei liudytojų kambariuose ir nešiojamos įrangos naudojimas. Vadovas taikomas tais atvejais, kai vaizdo konferencija naudojama bet kuriai teismo proceso daliai, visų pirma parodymų išklauskimui atokiose, kitose ES valstybėse narėse esančiose vietose.
2. Šiame vadove pateikiamos konsultacijos ir gairės teisės specialistams, teismo tarnautojams ir techniniam personalui. Vadove aptariami praktiniai su vaizdo įrangos naudojimu susiję aspektai, kurie itin svarbūs teisės specialistams ir teismo tarnautojams, o toliau – techniniai aspektai, kurie labai svarbūs techniniam personalui. Vadovo priede pateikiama išsami informacija apie vaizdo konferencijų naudojimo tarpvalstybiniuose teismo procesuose baudžiamųjų, civilinių ir komercinių bylų atveju teisinį pagrindą. Kituose prieduose apibrėžiami techniniai standartai, į kuriuos turi būti atsižvelgiama, ir apibendrinami pagrindiniai vaizdo konferencijų naudojimo tarpvalstybiniuose teismo procesuose etapai. Šiuo dokumentu siekiama padėti naudotojams, pateikiant jiems konsultacijas ir gaires. Jis nepakeičia išsamių darbo instrukcijų ar išsamių veiklos instrukcijų.
3. Dokumente daugiausia kalbama apie vaizdo konferencijų naudojimą teismo procesuose baudžiamųjų, civilinių ir komercinių bylų teismuose. Tačiau daugelis techninių vaizdo konferencijų naudojimo aspektų yra bendrai taikomi tokių konferencijų naudojimui platesnėje teismų veikloje. Liudytojai ir ekspertai ne visada apklausiami teismo salėse, ir yra galimybė surengti vaizdo konferenciją tarp teismų ir kitų vietų, pavyzdžiui, konsulinių įstaigų ir diplomatinių atstovybių, teismų, ligoninių ir prieglobsčio centrų. Šiuo dokumentu galima remtis naudojant vaizdo konferencijas kitose procedūrose.
4. Paprastai tarpvalstybinėse civilinėse bylose liudytojai ir ekspertai gali būti apklausiami per vaizdo konferenciją esant šioms dviem galimoms situacijoms: netiesiogiai renkant įrodymus, kai prašomosios valstybės teismas atlieka, pvz., liudytojo apklausą (tam tikromis sąlygomis dalyvaujant prašančiojo teismo atstovams); tiesiogiai renkant įrodymus, kai prašantysis teismas apklausia liudytoją kitoje valstybėje narėje tiesiogiai per vaizdo konferenciją.
5. Atliekant ikiteisminį tyrimą bylą tiriantis teisėjas ar prokuroras galėtų nuspręsti išklausti liudytojo, kuriam gresia pavojus, ar užsienyje gyvenančio liudytojo ar eksperto parodymus per vaizdo konferenciją ar kitomis tinkamomis nuotolinio audiovizualinio ryšio priemonėmis, jei liudytojas sutinka ir negali ar nepageidauja asmeniškai atvykti į teismo posėdį.
6. Ekspertų galimybės dalyvauti teismo posėdžiuose kaip liudytojams yra viena iš atidėliojimo priemonių tiek civilinėse (pvz., medicinos ekspertų ir psichologų dalyvavimas su vaiko globa ar vaiko priežiūra susijusiose bylose), tiek baudžiamosiose bylose (pvz., teismo medicinos ar informatikos specialistų dalyvavimas). Vaizdo konferencijų įrangos naudojimas suteiks teismams galimybę lanksčiau spręsti, kada ir kaip liudytojai ekspertai iš kitų valstybių narių turi duoti parodymus. Kai reikia išklausti liudytojų ekspertų parodymus, patartina su ekspertu susisiekti prieš teismo posėdį, kad būtų galima patikrinti, kokios techninės įrangos gali prireikti teismo posėdžio metu.
7. Pažeidžiamiems ar įbauginantiems liudytojams vaizdo konferencija gali būti priemonė, padedanti sumažinti stresą ir diskomfortą, kurie gali atsirasti dėl kelionės į kitos šalies teismą nepatogumų. Duodant parodymus užsienio šalies teismui, praktiškiau naudoti atskirą liudytojų kambarį nei teismo posėdžių salę.

Paskutinis naujinimas: 18/01/2019

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.